

Kes sääl tühma-tühma tuleb? ...

... Kes sääl välisukse sulle? On ehk juba jõulumees?
Tühma-tühma tuleb tema.
Oot`vad lapsed, ootab ema,
oot`vad jõulukuuse ees.
Vanakene virk ja kärmas,
habe hall ja lumehärmas,
seljas kingitustekott.
Ei tal ole palju mahti,
võtab virgalt koti lahti.
Vaata, Liisi, vaata, Ott! ...
„Jõuluvana“, Julius Oro

Jõulud on aeg, mil on lubatud olla teismoodi, võtta aeg maha ja mõtiskleda. Mõtiskleda olnu üle. Lubatud on unistada ja uskuda, olla lapsemeelsed olenemata vanusest. Uskuda, et need pisikesed jäljed

akna taga lumes kuuluvad pükapikkudele, ja loota, et jõuluvana teab su salasoove ning poetab kingikotti midagi toreid.

Kas jõuluvanal on mõtte lugemise masin või tuleb ikka kõik soovid korralikult kirja panna ja teele saata? Uskuge või mitte, aga ühel talvisel õhtupoolikul tabasime jõuluvana oma kontoris tööd tegemast. Pükapikkude abiga sorteeris ta Haljala valla laste kingisoove, ise aeg-ajalt pead raputades. Mis teeb jõuluvana murelikuks? Kas laste soovid on aegade jooksul ka muutunud?

Mina olen veel suhteliselt noor jõulumees. Haljala valla laste juures olen käinud alates 1995. aastast. See teeb 15 aastat ja paljudest tollastest lastest on juba emmed-issid saanud.

Ega muresid palju ole. Põhiline mure on, et kas ikka kõik pakid korralikult õigete laste kätte jõuavad. Tööd on palju ja tihti juhtub ka nii, et mõne pere juurde ei jõuagi. Siis tuleb kingitused kuuse alla toimetada. Natuke murelikuks teeb ainult see, et tänapäeval tahavad lapsed erinevaid arvutimänge, DVD filme ja muud taolist, kuid vanasti sooviti rohkem raamatuid. Tundub, et lapsed ja noored loevad vähe raamatuid – sellest on mul küll väga kahju.

Kindlasti on Sul hea meel igal aastal taas kohtuda oma pisikeste sõpradega?

Taaskohtumised on alati väga toredad. Tegelikult ootavad jõulutaati nii pisikesed kui ka täiskasvanud. Suured inimesed ei näita seda lihtsalt välja, kuid kingituste üle on ju kõigil hea meel. Näiteks mõned aastad tagasi jäin ma jõuluajal haigeks ja ei saanudki ühe väikesepoisi juurde minna. Loomulikult oli väike poiss õnnetu, et tema kingituse pükapikud hoopis kuuse alla viisid. Ta kirjutas mulle haiglas kirjakese. Järgmisel aastal, kui ma tema juurde läksin, võtsin ma selle kirja kaasa. Taaskohtumine oli väga tore. Kui ma talle seda kirjakest näitasin, mis ta mulle haiglas kirjutas, jooksid rõõmupisarad nii minul kui ka väikesel sõbral.

Teine vahva poiss käis

Ilusaid jõule!

„Jõuluvana lastelastel, küll võib elu olla hea! Jõuluvana lähedastel kingimäed on üle pea. ... Igas toas on kommikuhi, nurgas mandariinimäed. Oh, mis kõike enne pühi jõuluvana majas näed! Ent kui ruttab jõuluvana kinke viies minema, lapselapsed vist niisama jäävad põialt imema?“ (L. Tungal) Pildil tulevane jõuluvana (erakogu).

emmega Tallinnas ja kohtas seal jõulumeest. Jõulumees tahtis temaga rääkida, kuid poiss keeldus rääkimast, sest see ei olevat tema jõulutaat. Tema jõulutaat pidi olema kõige parem ja tema teiste jõuluvanadega ei suhtle.

Jõuluvana luuletuse lugemine on üks keeruline asi. Vahel läheb salm meelet ja vahel kaob julgus. Kuidas jõuluvana endale laste esinemised meeldivad?

Eks selle salmiga on alati nii, et läheb meelet ära just jõulumehe ees. Aga eks ma siis aitan, sest palju jõulusalme on mulle endale aastatega meelde

jäänud. Kui lastel on ikka reeglina salmid selged, siis hoopis keerulisem on emmede ja issidega. Mõni issi loeb veel ikka lapsepõlvest meelde jäänud salmi „Mina olen pisi-pisi, ära minult salmi küsi“, kuigi ise kaalub 120 kilo ja on pea 2 meetrit pikk. Mõni issi püüab jõulumehe verivorsti või pitsi kangemaga ära osta. Emmedel on reeglina jõulumehe juurde tulles kaasas mobiiltelefon, kust siis sorinal salme maha loetakse. Kuid mõned vanemad on koos lastega õppinud laule ja luuletusi ning kogu pere loeb ja laulab neid koos – see on eriti vahva.

Kas Haljalas on lihtne olla

jõuluvana või tahaksid Sa olla kusagil mujal?

Ei ole oluline, kas oled jõulumees Haljalas või Väandras. Tähtis on, et jõuluvana oodatakse. Jõuluvana ei pea tooma sadu kingitusi – tähtis on, et Ta tuleb. Jõulurõõm ei peitu ainult kingitustes. Jõulurõõm on see, kui lapsed, emad, isad, vanemad ja vanaisad on koos ning tunnevad sellest koosveedetud ajast rõõmu. Jõulutaat on jõuluõhtu väike osa ning mind teeb kõige õnnelikumaks see, kui Te oma rõõmu minuga jagate. See ongi jõuluime! Ilusaid pühi ja kohtumiseni!

Teie jõuluvana

Ups! Mul ju oli see meeles. Ja harjutasin terve aasta...

Foto erakogu

Märgilise tähendusega valgus

Oleme juba aastaid harjunud mõtteviisiga, et talv tuleb alati ootamatult. Kuigi kalendri järgi algab talv tänavu alles 22. detsembril, saabus see novembrikuu lõpul suure hulga lume, paraja pakase ning erakordse lumetormi Monikaga. Talv näitas oma õiget iseloomu, millega me pole kuidagi harjunud.

Eriliseks teeb saabunud talveaja aga valgus, mida võimendavad värvilised jõulukau- nistused väarikatel põlispuudel ning valgustatu kirikutorn koos d pikioonegahoonega 15. saj. pärit pühakojaga valgustamise soovist on räägitud volikogus ja vallavalitsuses vähemalt viimased tosin aastat, paraku on tööd jäänud teostamata vajaliku raha puudusel. Sel kalendriaastal läks see õnneks ning tänu Euroopa

Liidu LEADER kultuuripärandi säilitamise toetusmeetmele rahastati valgustustööd 400 000 krooni ulatuses ning peatöövõtjaks oli KEK Elekter AS. Valgustuslahenduse projekteeris Üllar Võrno. Erilise ja märgilise tähendusega oli aga see, et ehitustööd said valmis esimese adventipüha eel ning seda soojemaks ja valgumaks kujuneb meile kõigile jõuluaja ootus.

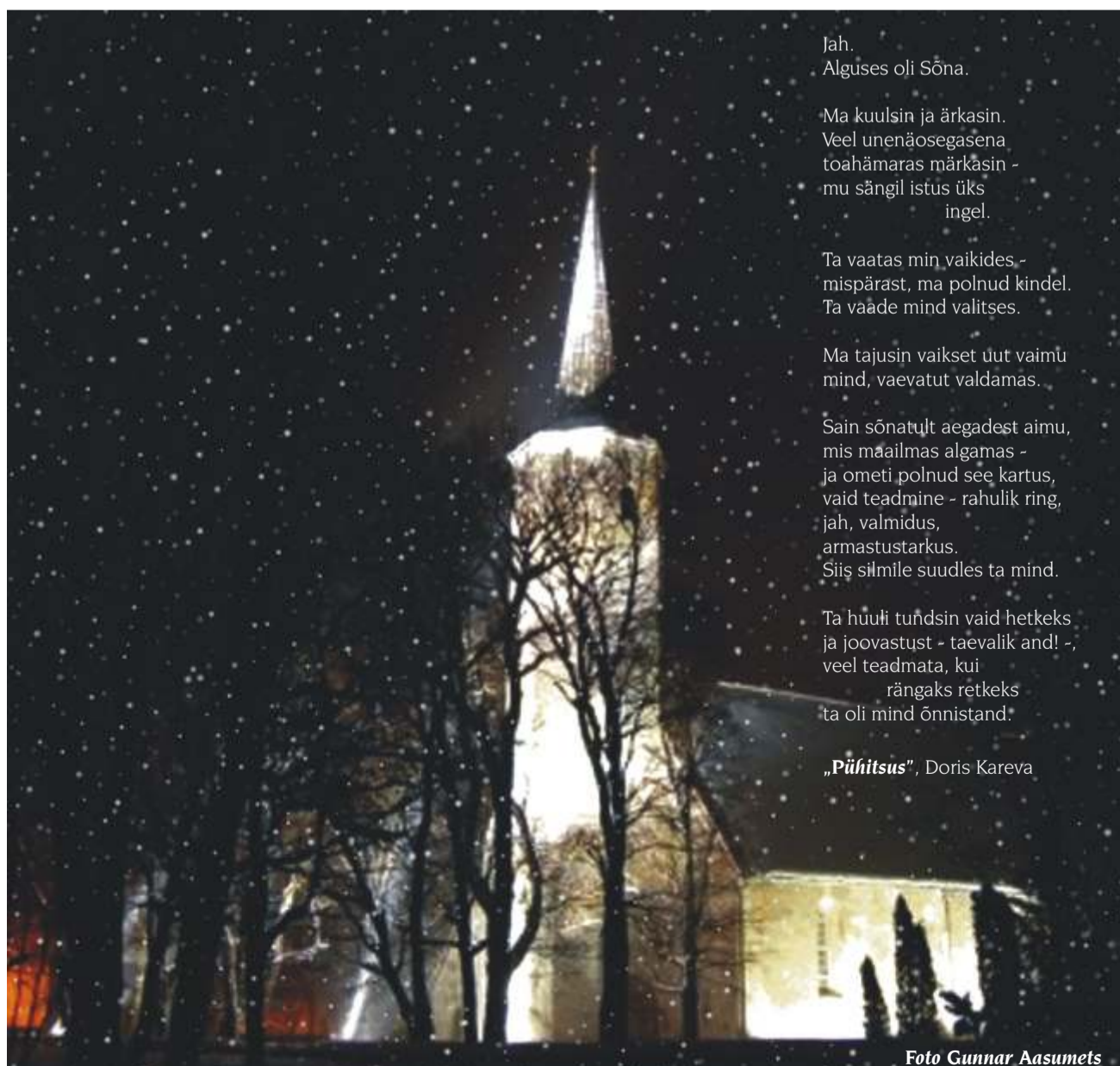
Loodame väga, et kellegi kuri mõteegaa käsi ei võta meilt seda valgust, mis pakub väarikat silmailu, on suunamärgiks kõikidele teelistele ning juhatab meid kogu järgmise aasta vältava kihelkonna 770. juubeliaasta tähistamisele.

Leo Aadel, vallavanem

Häid jõule ja edukat uut aastat!

Haljala Vallavalitsus
Haljala Vallakogu

Jah.
Alguses oli Sõna.

Ma kuulsin ja ärkasin.
Veel unenäoselasena
toahämaras märkasin -
mu sängil istus üks
ingel.

Ta vaatas min vaikes -
mispärast, ma polnud kindel.
Ta vaade mind valitses.

Ma tajusin vaikset uut vaimu
mind, vaevatud valdavas.

Sain sõnatult aegadest aimu,
mis maailmas algamas -
ja ometi polnud see kartus,
vaid teadmine - rahulik ring,
jah, valmidus,
armastustarkus.
Siis silmle suudles ta mind.

Ta huuli tundsin vaid hetkeks
ja joovastust - taevalik and! -,
veel teadmata, kui
rängaks retkeks
ta oli mind õnnistand.

„Pühitsus“, Doris Kareva

Foto Gunnar Aasumets

Haljala lugu

KUI SEINAD SUUDAKSID KÕNELDA...

Gustav Kaasiku maja lugu

Algus novembrikuu lehes. 1925-1936 toimusid Haljala meeskoori, pasunakoori, näitemängu proovid talviti, kui Tuletõrje Seltsi maja oli külm, Gustav Kaasiku korteris. Õhtuti kogunesid külanõored siia ajaviiteks pille mängima ja laulma. Kaasiku juures käis ka rohkelt abivajajaid, nad said abi palvekirjade ja lepingute koostamisel.

Gustav Kaasik oli ka laste ristijaks Haljala kodudes ja matusetalituste läbiviijaks. Ta tegi seda kõike tasuta ja oli väga lugupeetud inimene Haljalas. Tema õpetajatöö oli lõppenud 1927. aastal ja kui 1932. aastal müüdi kirikumõisa maid, ostis Gustav Kaasik järeilmaksuga 40 ha maad ja temast sai talupidaja.

1936. aastal suri minu isa Gustav Kaasik tuberkuloosi. Tema matused kujunesid väga ja väga rahvarohkeks. Matuserongkäik ulatus kirikus surnuaiani. Mängis neli pasunakoori Kaasiku enda loodud muusikat (neli leinamarssi jt.). Kirstu ees kanti patjadel tema teenetemärke, üks neist oli talle omistatud 1932. aastal Tuletõrje Seltsi 40. aastapäeva puhul, kuna ta oli olnud Tuletõrje Seltsi esimees. See oli rinnas kantav kuldrist.

Majja jäime elama mina, minu ema, õde Hilja ja vend Erich. 1938. aastal suri ka vend

Erich 28 aasta vanuselt tuberkuloosi. Töötajateks jäime meie õe Hiljaga, ema oli rohkem kodune. 1940. aasta jõulukuul abiellus Hilja Karl Keskkülaga Männiku külast ja nad asusid elama meie majja.

1941. aastal läksin elama Tallinna, elasin isa sugulaste juures ja töötasin Marati vabrikus siidipoolijana. Sõja algusega juunis 1941. aastal lõppes minu Tallinnas elamise periood. 1942. aasta suvel läks õde Hilja koos mehega elama mehe vanematekoju Männiku külla. Meie emaga jäime nüüd talupidajateks. 1949. aastal ema suri ja kogu majapidamine langes minu õlgadele. Maa läks kolhoosi omandisse, mina aga töötasin palgalise töölisena kolhoosis mitmetel ametikohtadel – raamatukogus, külanõukogu sekretärina, laohoidjana, arvepidajana.

Järgmine üüriku Gustav Kaasiku majas oli Aksel Vanda – poissmees, kes tegi puusärke. Tisler Vespan oli selleks ajaks juba vana ja tööst loobunud. 1940. aastal abiellus Aksel Helmi Bambergiga Tatrusest ja ehitas maja Kooli tänavale, mis aga sai sõja ajal venelaste poolt Kundast tulistatud lekkkuulidega tabamuse ja põles maha. Sama rünnaku tagajärjel hävisid Haljalas veel mitmed majad. Aksel ehitas samasse kohta Kooli tänavas uue maja Lihu-

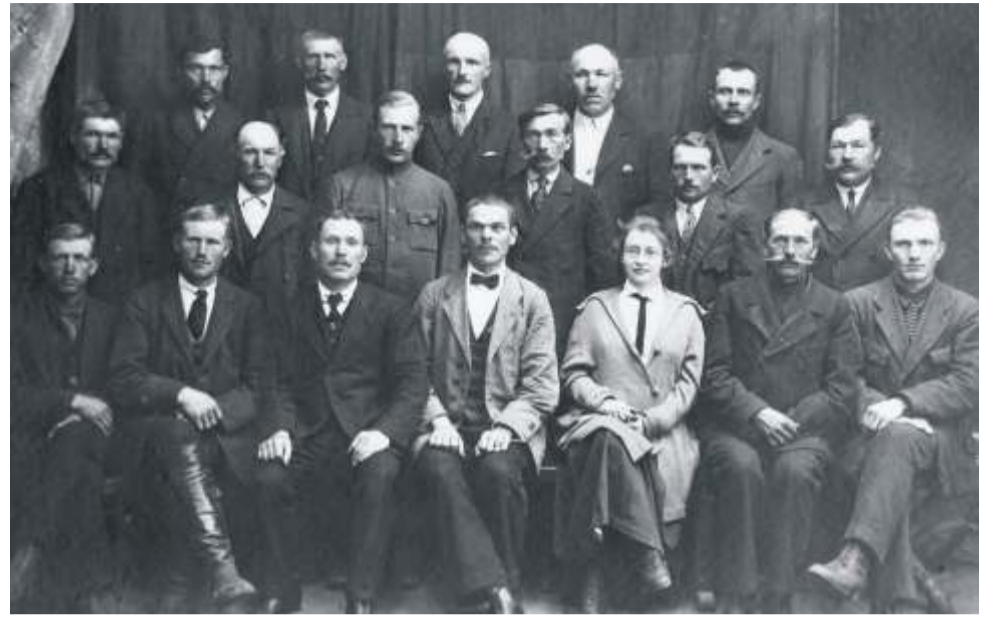
lõpest ostetud majapalkidest.

1940. aasta sügisel kolis Gustav Kaasiku majja kohalik miilits Elmar Andresen abikaasa Leidaga. 1941. aastal läksid nad elama Mihklepa majja (Võsu mnt. 16) Elmari õe Ilse ja ema Johanna juurde. Seal evakueerusid nad koos õega Venemaale. Gustavi maja korterisse kolis Tarbijate Ühisuse kontor, olles siin sakslaste tulekuni 6. augustil 1941.a. Seejärel kontor likvideeriti, kuid kauplus jäi.

Järgmiseks üürikuks sai Roman Rannu koos abikaasa Linda (neiuna Teinbas) ja tütar Margega, poeg Vello sündis perre siin elamise ajal ja ristiti meie majas. Roman tegeles teede korrashoiuga. Rannud elasid meie majas umbes aasta ja läksid siit elama Linda surnud võõrasisa Aleksander Lillepa talusse Männiku külas, kus elas Linda ema Marie.

Seejärel tuli korterisse kaupmees Krusenberg abikaasa, tütre kolme tütretütrega – Dorise, Monika ja Piaga. Tütar oli hea laulja, sopran. Oli haritud pere, kõik oskasid saksa keelt.

1942-1943. aastal õppisin naiskutsekoolis Rakveres (see maja sai pommitabamuse ja hävis sõjas). Õppisin käsitööd. Tähtlilise soetõve epidemia tõttu suleti kool ajutiselt. Jätkasin õpinguid Mõdrikul,

Haljala vallavolikogu 1923. aastal. Gustav Kaasik seisab keskmises reas paremalt kolmandana.

samal ajal sain Haljala vallast kutse minna metsatöödele. Õppimise tõttu ei järginud ma aga kutset ja hiljem määrati mulle seetõttu 200-riigimarganetrahv.

1944. aastal kolis Gustav Kaasiku majja kohalik Saksa sõjaväeosa köök, mis ehitati sahvrisse. Köögis valmistati süüa Saksa sõjaväelastele, kes siin käisid söömas oma katelkidega, sõid ka mõned eraisikud, nagu Krusenbergide pere ja noor Pärja Ese, kes töötas sõjaväe kontoris, mis asus ühes minu toas. Köögi abitööliseks olid Venemaalt evakueeritud naised, kes elasid üle tee asuvas endises Idavere mõisa moonamajas (see on nüüdseks hävinud). Saksa sõjaväelased olid hea-

tujulised, viisakad, vahel tegid köögis ka suupillimuusikat. Sõjaväelastele olid ehitatud barakid kiriku kõrval olevale maa-alale.

Samal ajal töötas Haljalas ka Saksa sõjaväe leivatehas ehk *Bäckerei*, mis asus Haljala seltsi-majas. Leivatööstusesse olid kamandatud tööle kohalikud vanad naised. Tehase ülemusele Packmeistrile aga ei meeldinud, et töö on vanad naised ja vallamajas püstoliga ähvardades nõudis ta, et tööle saadetak noored naised. Nii sattusin ka mina leivatööstusesse tööle. Töö toimus kolmes vahetuses ööpäevaringelt. Leiba küpsetati kahes ratastel ahjus, mis asusid väljaspool maja, akende kohal. Vene sõjavangid tegid

tehase jaoks puid ja kütsid ahje. Leiba valmistati suurtes kogustes. Saia tehti ainult pühapäeviti. Leivad lükati ahju pikkadelt laudadelt, milliseid naised kandsid õlal. Leivad olid kaetud peene saepuruga, et nad üksteise külge ei kleepuks.

1. mail 1944.a. oli leivatehases pidu. Suured laudad olid kaetud kookide ja muude pagaritoodetega. Oli muusika, laulud, müüdi loteriipileteid. Leivatehas tegutses seltsimajas 1944. aasta märtsist septembrini.

Kirikumõisas asusid sõja ajal pidevalt mereväelased (Saksa *Marined* ja hiljem Vene madrused).

Aino Kaasik

(järgneb jaanuarikuu lehes)

Valgeid jõule!

Reformierakond
Parem Eesti kõigile

Härmaõites nõtked kased metsateel
Jõulujutt see liigub sajandite reel.
Loendamatuid tähesilmi süttinud on õue
õrnad lauluviisid vargsi poevad meie põue.
See talv,
See kuu,

On jälle saanud imeks.
Tal väga ammu jõulud pandi nimeks.
On jõuluöö. Täis tähti taevas kõrgel särab
Õo vaikib. Lakanud on päevakära. On jõuluöö.
AEG ASTUB TASA!

Kallid õpilased, lapsevanemad, õpetajad ja valla-
elanikud! Aitäh südamest ja tuhat tänu Teile Haljala kooli
targal moel toetamast. Jõulurahu saatku meid aasta
lõpuni ning uude vaadake uudishimu ja lootusega.

Haljala Gümnaasiumi kt Inge Laiv

Andres Sillavee
Ilusat vana aasta lõppu ja kaunist
uut aastat Sulle!

Tänulikud Tervete tänava
inimesed

RAHULIKKU JÕULUAEGA
JA
HEAD VANA AASTA LÕPPU!
SINU **FOORI KOHVIK**
TEL. 6971326; www.foori.ee

Kultuurikalender

HALJALA RAHVAMAJA

01.01 kell 19.00 uue aasta pidu "Hüvasti kroon". Rahvamaja näiteringi esietendus - T. Selli "Marionett nukud". Tantsuks m ä n gib ANSAMBEL. Laudade broneerimine tel.3250444. Pilet 60.- krooni, samal õhtul 60.- krooni / 4.- eurot.

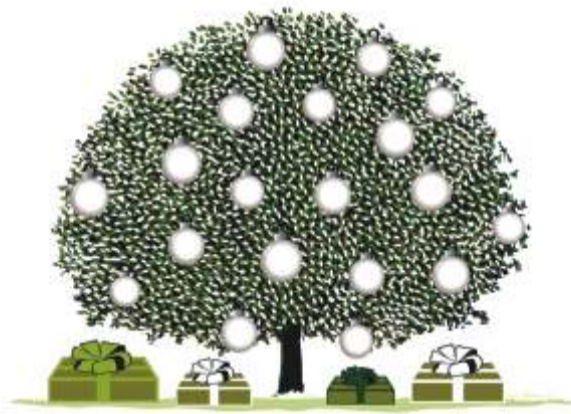
13.01 kell 11.30 lasteteater Lepatriinu etendus "Löbus talvetral". Pilet 1.50 eurot

21.01 kell 19.00. Vana Baskini Teatri külalisetendus "Valedetektor".

ESSU KÜLASELTS

06.01 kell 19.00 slaavi jõulud, kaasa söök ja jook ning loosipakk 2 euro väärtuses

Ilusaid jõulupühi ja
head uut aastat!

Uue aasta retsept

- * näpuotsaga humalast mekki
- * kuhjaga mõnusat magusat
- * peoga võrtsikat kihinat

Maitsekaid pühi ja head uue aasta nautimist!

AS Viru Õlu

Õnnitleme vanemaid...

Karoliine-Lisete Rukki 16.11.2010
Hanna-Piia Palm 30.11.2010

... ja sünnipäevalapsi!

97	Alide Kibin	15. jaanuar	Idavere
84	Vaike Penjam	6. jaanuar	Varangu
82	Aino Kruusamägi	7. jaanuar	Haljala
81	Selma Voll	2. jaanuar	Haljala
75	Aire Mändmets	25. jaanuar	Auküla
70	Elvi-Õie Hermsalu	30. jaanuar	Aasu
70	Jüri Kaljuvee	17. jaanuar	Sauste
55	Ljudmilla Smirnova	10. jaanuar	Essu
	Sirje Rebane	14. jaanuar	Haljala

Meie
hulgast
on lahkunud ...

Asta Mägi
11.07.1942- 03.12.2010
Ellen Lassur
28.02.1920- 07.12.2010
Helmi Tamberg
11.02.1914-13.12.2010

Rahulikke jõule ja head uut aastat kogu
vallarahvale
soovib Essu Selts

Soovime rahulikku jõuluaega ja ilusat
aastavahetust kõigile piirkonna talihooldega
tegelevatele ettevõtetele ja nende töötajatele.
Tänu ja jätkuvat visadust!

Haljala Vallavalitsus ja Haljala Vallavolikogu

Säravaist pärleist on ehitud puud,
miljoneid tähti ümbritseb kuud.
Ornalt-ornalt on sadanud lund
ja väikne on jõuluõo pühalik tund

Ilusat aastavahetust ja õnneliku uut aastat!

Valimisliit Maheda